

Αθήνα 27/03/24

**ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΔΗΜΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ**

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Παρουσίαση της πρότασης της ΚΕΔΕ για την ολιστική διαχείριση των υδάτων στη σημερινή συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου

Λ. Κυρίζογλου:

Η Αυτοδιοίκηση συνεπής στη δέσμευσή της καταθέτει τη δική της πρόταση για την ολιστική διαχείριση των υδάτων –

Αν από την πλευρά της κυβέρνησης υπάρχει ειλικρινής διάθεση για ειλικρινή, γόνιμο και δημιουργικό διάλογο, τότε θα έχουμε θετικά αποτελέσματα

«Η Αυτοδιοίκηση συνεπής στη δέσμευση που είχε αναλάβει απέναντι στην κυβέρνηση να καταθέσει τη δική της ολιστική πρόταση για τη διαχείριση των υδάτων, την τήρησε. Με υπευθυνότητα και σοβαρότητα προχωρά στην κατάθεση, ως βάση συζήτησης και ολοκληρωμένης πρότασης - νομοθετικής ρύθμισης για επιτυχία του εγχειρήματος. Αν από την πλευρά της κυβέρνησης υπάρχει ειλικρινής διάθεση για ειλικρινή, γόνιμο και δημιουργικό διάλογο, τότε θα έχουμε θετικά αποτελέσματα».

Τα παραπάνω τόνισε ο **πρόεδρος της ΚΕΔΕ Λ. Κυρίζογλου** στη σημερινή συνεδρίαση του ΔΣ της ΚΕΔΕ κατά την παρουσίαση της πρότασης για μεταρρύθμιση της δημόσιας πολιτικής ύδρευσης και αποχέτευσης με παρόχους των υπηρεσιών και τους δήμους. Αναφερόμενος στις προτάσεις που κατέθεσε στην ΚΕΔΕ ο υπουργός ΥΠΕΝ Θ. Σκυλακάκης, υπογράμμισε ότι έχουν μεν

ορισμένα θετικά σημεία αλλά τα περισσότερα δεν οδηγούν με βεβαιότητα και ασφάλεια ότι θα πετύχουν τα αναμενόμενα».

Η πρόταση, η οποία στηρίζεται σε μελέτη που εκπονήθηκε από κοινή επιστημονική ομάδα **ΚΕΔΕ- ΕΔΕΥΑ – ΕΕΤΑΑ** σε συστηματική διαβούλευση με τον **Γ. Παπαναστασίου** Β΄ αντιπρόεδρο της ΚΕΔΕ και πρόεδρο της Επιτροπής Περιβάλλοντος της ΚΕΔΕ και τον **Γ. Μαρινάκη**, πρόεδρο της ΕΔΕΥΑ, δήμαρχο Ρεθύμνου, θα κατατεθεί άμεσα στην πολιτική ηγεσία των υπουργείων Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών, τη ΡΑΑΕΥ, ενόψει των επικείμενων αλλαγών του θεσμικού πλαισίου για την διαχείριση των υδάτων που προωθεί η κυβέρνηση.

Ο πρόεδρος της ΕΔΕΥΑ Γ. Μαρινάκης υπογράμμισε ότι η ΕΔΕΥΑ συμφωνεί και προσυπογράφει την πρόταση της ΚΕΔΕ.

«Θεωρώ, είπε, πως αν το υπουργείο πραγματικά έχει ειλικρινή στάση και δεν υπάρχει μια εμμονική διάθεση να επιβληθούν εκ των άνω προς τα κάτω πράγματα, θα βρεθεί λύση. Διότι εμείς θέλουμε μία ουσιαστική μεταρρύθμιση».

Τα βασικά στοιχεία της πρότασης της ΚΕΔΕ

Η πρόταση της ΚΕΔΕ για τη μεταρρύθμιση της δημόσιας πολιτικής ύδρευσης και αποχέτευσης περιλαμβάνει τις εξής βασικές επιλογές:

Η ΚΕΔΕ συμφωνεί με την ανάγκη διοικητικής μεταρρύθμισης του συστήματος των φορέων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης που παρέχουν υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης (ΔΕΥΑ και Δήμων). Ωστόσο εκτιμά ότι αυτή πρέπει να έχει “ολιστικό” χαρακτήρα, δηλαδή να αφορά συνολικά τη δημόσια πολιτική ύδρευσης και αποχέτευσης σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, να οδηγεί στην Ψηφιακή Πολυεπίπεδη Διακυβέρνηση αυτής της δημόσιας πολιτικής, να τη συνδέει με τη δημόσια πολιτική άρδευσης και να την εντάσσει στην ευρύτερη δημόσια πολιτική διαχείρισης του υδάτινου δυναμικού.

Επίσης η ΚΕΔΕ εκτιμά ότι η μεταρρύθμιση είναι αναγκαίο να στηρίζεται στις αρχές της «εταιρικής σχέσης», της «επικουρικότητας» και της «εγγύτητας στους πολίτες» και ότι πρέπει να διατηρηθούν οι ΔΕΥΑ και οι υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης των Δήμων, διότι η άσκηση των αρμοδιοτήτων

τους αποτελεί τοπική υπόθεση. Επίσης, εκτιμά ότι οι «οικονομίες κλίμακας» πρέπει να επιδιωχθούν με την αξιοποίηση των θεσμών διαδημοτικής συνεργασίας (κοινές υπηρεσίες, συμβάσεις διαδημοτικής συνεργασίας).

Κατά συνέπεια, προτείνει να αντιμετωπιστούν οι εγγενείς αδυναμίες των μικρών ΔΕΥΑ και των Δήμων που έχουν δημοτική υπηρεσία ύδρευσης και αποχέτευσης, με τη νομοθέτηση της διαδημοτικής συνεργασίας στο νομαρχιακό επίπεδο με Κοινή Υπηρεσία και στο περιφερειακό επίπεδο με Διαδημοτική Επιτροπή Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΔιαΔΕΥΑ).

Τριετές Πρόγραμμα Εφαρμογής της Μεταρρύθμισης

Η ΚΕΔΕ θεωρεί ότι **κλειδί για την επιτυχία της Μεταρρύθμισης είναι ένα τριετές Πρόγραμμα Εφαρμογής της Μεταρρύθμισης**, το οποίο υλοποιείται σε δύο Φάσεις, την **Φάση Α΄ – Προπαρασκευής** και τη **Φάση Β΄ – Εφαρμογής**.

Το Πρόγραμμα αυτό θα πρέπει να αποτελεί ξεχωριστό Κεφάλαιο του Σχεδίου Νόμου της Μεταρρύθμισης και η **Φάση Προπαρασκευής να προηγείται της εφαρμογής των νομοθετικών ρυθμίσεων**, ώστε οι ρυθμίσεις αυτές να μην βασίζονται σε “υποθέσεις εργασίας”, αλλά να διασφαλίζουν την αντιμετώπιση των πραγματικών προβλημάτων και την επίτευξη συγκεκριμένων ρεαλιστικών στόχων.

Το τριετές Πρόγραμμα Εφαρμογής της Μεταρρύθμισης προτείνεται να περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- **Αποτύπωση της υπάρχουσας κατάστασης**, διάγνωση των αναγκών και αποτίμηση της διαχειριστικής ικανότητας των φορέων ανά Περιφερειακή Ενότητα.
- **Κάλυψη των αναγκών σε ανθρώπινο δυναμικό:**
  - Εξαίρεση των ΔΕΥΑ από τον περιορισμό των προσλήψεων (δεδομένου ότι καλύπτουν ανταποδοτικές υπηρεσίες).
  - Τριετές πρόγραμμα με την αναγκαία στελέχωση των ΔΕΥΑ και των Κοινών Υπηρεσιών, λαμβάνοντας υπόψη όχι μόνο τις σημερινές ανάγκες αλλά και τις προγραμματιζόμενες συνταξιοδοτήσεις της επόμενης πενταετίας. Θέσπιση διαπιστωτικής πράξης για τη στελέχωση κάθε Κοινής Υπηρεσίας.

- Χρηματοδότηση των λειτουργικών δαπανών των διαδημοτικών δομών και λειτουργιών, για την παρεχόμενη σε ΔΕΥΑ και Δήμους υποστήριξη, από Ειδικό Πρόγραμμα του ΕΣΠΑ 2021–2027 (με χρηματοδότηση κυρίως από τα Προγράμματα Τεχνικής Βοήθειας).
- Υποστήριξη των ΔΕΥΑ, των Δήμων και των διαδημοτικών δομών για τη βελτίωση της διοικητικής ικανότητάς τους.
  - **Αντιμετώπιση του ενεργειακού προβλήματος:**
  - Εφαρμογή ειδικού τιμολογίου ηλεκτρικής ενέργειας με βάση τα βιομηχανικά χαρακτηριστικά των υποδομών ύδρευσης και αποχέτευσης (γεωτρήσεις, αντλιοστάσια, εγκαταστάσεις αφαλάτωσης και επεξεργασίας υγρών αποβλήτων).
  - Πρόγραμμα δράσεων εξοικονόμησης ενέργειας και αξιοποίηση των ΑΠΕ με εξειδίκευση του Προγράμματος «Απόλλων» στον τομέα των παρόχων υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης.
    - **Ψηφιακή αποτύπωση των δικτύων:**
    - Πρόγραμμα ψηφιακής αποτύπωσης των υποδομών (πηγών υδροδότησης, δικτύων, ΕΕΛ κλπ) και Πρόγραμμα αντιμετώπισης των διαρροών των δικτύων.
      - **Βελτίωση της εισπραξιμότητας:**
      - Σχέδιο Δράσης για την είσπραξη των οφειλών και την εφαρμογή της τιμολογιακής πολιτικής και συνεργασία με την ΑΑΔΕ.
      - Μείωση του ΦΠΑ σε όλες τις υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης.
        - **Εθνικό Επενδυτικό Πρόγραμμα για το πόσιμο νερό και τα λύματα:**
        - Ένταξη των προγραμμάτων που εκπονούνται σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο σε ένα Εθνικό Επενδυτικό Πρόγραμμα.
          - **Πρόγραμμα Εφαρμογής της Μεταρρύθμισης:**
          - Προγραμματική Σύμβαση των αρμόδιων Υπουργείων με την ΡΑΑΕΥ, την ΚΕΔΕ και την ΕΔΕΥΑ για τη Διακυβέρνηση της Μεταρρύθμισης.

- Διασφάλιση της χρηματοδότησης των επενδυτικών και των λειτουργικών δαπανών της Μεταρρύθμισης.
- Ειδικές ρυθμίσεις για τις τρεις Νησιωτικές Περιφέρειες και για τους Νησιωτικούς Δήμους των Ηπειρωτικών Περιφερειών και της Περιφέρειας Κρήτης, καθώς και για τα ειδικά ζητήματα που συνδέονται με τα ποιοτικά στοιχεία, τις ιδιαιτερότητες και την ανομοιογένεια των ΔΕΥΑ.
- Ψηφιοποίηση των παρόχων υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης και δημιουργία ενός ΟΠΣ Ψηφιακής Πολυεπίπεδης Διακυβέρνησης της δημόσιας πολιτικής ύδρευσης και αποχέτευσης.
- Διεύρυνση του ρόλου της ΕΔΕΥΑ, βελτίωση της διοικητικής ικανότητάς της στην υποστήριξη των ΔΕΥΑ και αναβάθμιση των πληροφοριακών συστημάτων της.

Χρηματοδότηση της Μεταρρύθμισης

Για τη Χρηματοδότηση της Μεταρρύθμισης προτείνει να αξιοποιηθούν:

- οι ίδιοι πόροι των παρόχων υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης για την κάλυψη των δαπανών του νέου προσωπικού των ΔΕΥΑ (δεδομένου ότι αφορούν ανταποδοτικές υπηρεσίες),
- τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021–2027 και ιδίως το Πρόγραμμα «Τεχνική Βοήθεια & υποστήριξη Δικαιούχων», η Τεχνική Βοήθεια του Προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή», τα Περιφερειακά Προγράμματα και το Πρόγραμμα «Ψηφιακός Μετασχηματισμός», για τη χρηματοδότηση του Προγράμματος Εφαρμογής της Μεταρρύθμισης.
- Η χρηματοδότηση των ΔΕΥΑ (για την κάλυψη κυρίως του πρόσθετου ενεργειακού κόστους εξαιτίας της ενεργειακής κρίσης), σύμφωνα με τη σχετική ανακοίνωση του υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Διακυβέρνηση της Μεταρρύθμισης

Για τον σχεδιασμό και τη διοίκηση της εφαρμογής της μεταρρύθμισης, περιλαμβανομένης της εκπόνησης και εφαρμογής του τριετούς Προγράμματος Εφαρμογής της Μεταρρύθμισης, προτείνει την υπογραφή Προγραμματικής

Σύμβασης μεταξύ της Προεδρίας της Κυβέρνησης, του ΥΠΕΝ, του ΥΠΕΣ, του ΥΠΕΘΟ, του ΥΠΥΓ, της ΡΑΑΕΥ, της ΚΕΔΕ και της ΕΔΕΥΑ.

Για τη διασφάλιση της Πολυεπίπεδης Διακυβέρνησης της δημόσιας πολιτικής ύδρευσης και αποχέτευσης προτείνει τα ακόλουθα:

Σε εθνικό επίπεδο:

- Επανασυστήνεται το Εθνικό Συμβούλιο Υδάτων με τη συμμετοχή εκπροσώπων της ΕΝΠΕ, της ΚΕΔΕ, της ΕΔΕΥΑ, της ΕΥΔΑΠ, της ΕΥΑΘ και των κοινωνικών εταίρων, με γνωμοδοτικό ρόλο, ανάλογο του ρόλου της Γνωμοδοτικής Επιτροπής Υδάτων.
- Κατά την εκπόνηση της Εθνικής Στρατηγικής για τα Ύδατα διατυπώνουν γνώμη τα Συμβούλια Υδάτων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων (ΣΥΑΔ).
- Ενισχύονται οι αρμόδιοι φορείς της Κεντρικής Διοίκησης και ιδίως οι σχετικές υπηρεσίες του ΥΠΕΝ και βελτιώνονται οι διαδικασίες συντονισμού μεταξύ των Διαχειριστικών Αρχών και του ΥΠΕΝ και η διαλειτουργικότητα των πληροφοριακών συστημάτων που διαχειρίζονται οι συναρμόδιοι φορείς.

Σε περιφερειακό επίπεδο

- Ενισχύονται με προσωπικό, μέσα και πόρους οι Διευθύνσεις Ύδατος των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.
- Συγκροτείται Διαδημοτική Επιτροπή Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΔιαΔΕΥΑ) στο επίπεδο της περιφέρειας (ή του υδατικού διαμερίσματος), ως συλλογικό όργανο των ΔΕΥΑ και των Δήμων της περιφέρειας.

Σε δημοτικό / τοπικό επίπεδο

- Οι ΔΕΥΑ λειτουργούν σύμφωνα με το Ν.1069/1980, όπως ισχύει.
- Συγκροτείται στο επίπεδο της Περιφερειακής Ενότητας (ΠΕ) διαδημοτική Κοινή Υπηρεσία στη μεγαλύτερη ΔΕΥΑ της ΠΕ και σε μεγάλες σε έκταση ΠΕ και στη δεύτερη μεγαλύτερη ΔΕΥΑ της ΠΕ, ως Αυτοτελής Υπηρεσία στον ΟΕΥ της ΔΕΥΑ. Οι λοιπές ΔΕΥΑ και οι Δήμοι της ΠΕ υπογράφουν με την Κοινή Υπηρεσία Σύμβαση Διαδημοτικής Συνεργασίας. Στην περίπτωση που σε μια ΠΕ δεν υπάρχει ΔΕΥΑ, η Κοινή Υπηρεσία συγκροτείται στον

Δήμο της πρωτεύουσας της ΠΕ. Η Κοινή Υπηρεσία θα παρέχει διοικητική, τεχνική και συμβουλευτική υποστήριξη στις ΔΕΥΑ και τους Δήμους.

- Οι Δήμοι που δεν έχουν συστήσει ΔΕΥΑ συνεχίζουν να παρέχουν υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο (Κ.Δ.Κ.).

Δράσεις άμεσης εφαρμογής

Από τα παραπάνω προτεινόμενα, μπορούν να εφαρμοστούν αμέσως οι ακόλουθες δράσεις:

- Η αποτύπωση της υπάρχουσας κατάστασης, η διάγνωση των αναγκών και μια πρώτη αποτίμηση, ανά Περιφερειακή Ενότητα, της διαχειριστικής ικανότητας των παρόχων υπηρεσιών ύδατος.
- Η συνεργασία ΥΠΕΝ–ΡΑΑΕΥ–ΚΕΔΕ–ΕΔΕΥΑ για την παροχή οδηγιών προς τους παρόχους υπηρεσιών ύδατος και η υποστήριξη της εφαρμογής της ισχύουσας μεθόδου κοστολόγησης και τιμολόγησης των υπηρεσιών τους. (Εκκρεμεί μόνον η έκδοση σχετικής ΚΥΑ).
- Η δημιουργία πλατφόρμας συνεργασίας των παρόχων υπηρεσιών ύδατος με την ΑΑΔΕ για την είσπραξη των ληξιπρόθεσμων οφειλών, κατά τη διαδικασία που προβλέπεται στον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων.
- Η έγκριση των εκκρεμών αιτημάτων των παρόχων υπηρεσιών ύδατος που αφορούν την πρόσληψη προσωπικού, στο πλαίσιο του ετήσιου σχετικού προγραμματισμού 2024 του ΥΠΕΣ, καθώς και η εξαίρεση των ΔΕΥΑ από τον περιορισμό των προσλήψεων (δεδομένου ότι καλύπτουν ανταποδοτικές υπηρεσίες).
- Η εκπόνηση του Οδικού Χάρτη του Προγράμματος Τεχνικής Βοήθειας του ΕΣΠΑ 2021–2027, για τη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας των παρόχων υπηρεσιών ύδατος.
- Η άμεση εξειδίκευση του Προγράμματος «Απόλλων» όσον αφορά τους παρόχους υπηρεσιών ύδατος, περιλαμβανομένου Οδηγού Χάρτη.
- Η εφαρμογή ειδικού τιμολογίου ηλεκτρικής ενέργειας με βάση τα βιομηχανικά χαρακτηριστικά των υποδομών ύδρευσης και αποχέτευσης.

- Η εκπόνηση Εθνικού Επενδυτικού Προγράμματος για το πόσιμο νερό και τα λύματα.
- Η εκπόνηση Προγράμματος ψηφιακής αποτύπωσης των υποδομών (πηγών υδροδότησης, δικτύων, ΕΕΛ κ.λπ).
- Η χρηματοδότηση των ΔΕΥΑ (για την κάλυψη κυρίως του πρόσθετου ενεργειακού κόστους εξαιτίας της ενεργειακής κρίσης), σύμφωνα με τη σχετική ανακοίνωση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ